KYOTO PROTOKOL
OKVIRNE KONVENCIJE UN O PROMENI KLIME

Danica Spasova

Republički hidrometeorološki zavod Srbije

Seminar:

Razvoj okvirne nacionalne strategije i nacionalnog akcionog plana reagovanja na problem emisija gasova sa efektom staklene bašte u

Srbiji i Crnoj Gori

Beograd, 28. januar 2005.

PROTOKOL IZ KJOTA JE DONET 1997. GODINE

STUPA NA SNAGU 16 FEBRUARA 2005. GODINE

SRBIJA I CRNA GORA NIJE POTPISNICA PROTOKOLA

OBAVEZE ZEMALJA UGOVORNICA

U SKLADU SA PRINCIPOM O ZAJEDNIČKOJ ALI IZDIFERENCIRANOJ ODGOVORNOSTI, A POSEBNO ODGOVORNOSTI RAZVIJENIH ZEMALJA U DOSADAŠNJEM GLOBALNOM ZAGREVANJU ATMOSFERE, ODREDBAMA KONVENCIJE JASNO SU RAZGRANIČENE OBAVEZE ZEMALJA U RAZVOJU, ZATIM ZEMALJA SA PRELAZNOM EKONOMIJOM I INDUSTRIJSKI RAZVIJENIH ZEMALJA. (Član 4, 5, 6, 12. Konvencije). Taj princip dosledno je primenjen i u Protokolu iz Kjota

Kvantifikacija ogranicenja i smanjenja emisija GHG za ugovornice iz Aneksa 1. Konvencije

Industrijske zemlje i zemlje u tranziciji koje pripadaju Aneksu 1. Konvencije, se obavezuju da svoje ukupne emisije GHG smanje za 5,2% u odnosu na referentnu 1990. godinu, u prvom obavezujucem periodu od 2008. do 2012. godine (Clan 3, i Aneks B, Protokola).

EU je preuzela obavezu da svoje emisije smanji za 8%.

Zemlje koje su pristupile EU preuzele su iste obaveze iz UNFCCC i Kjoto protokola kao i EU.

ANEKS I

- Australia
- Austria
- Belarus a/
- Belgium
- Bulgaria a/
- Canada
- Czechoslovakia a/
- Denmark
- European Economic Community
- Estonia a/
- Finland
- France
- Germany
- Greece
- Hungary a/
- Iceland
- Ireland
- Italy
- Japan
- Latvia a/
- Lithuania a/
- Luxembourg
- Netherlands
- New Zealand
- Norway
- Poland a/
- Portugal
- Romania a/
- Russian Federation a/
- Spain
- Sweden
- Switzerland
- Turkey
- Ukraine a/
- United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
- United States of America

a/ Countries that are undergoing the process of transition to a market economy.

Zemlje u razvoju, medju kojima je i Srbija i Crna Gora, preuzele su samo opšte obaveze u pogledu:

- Izrade i periodičnog dostavljanja organima Konvencije nacionalnog katastra emisija GHG ;
- Saradnje u pripremi mera za ublažavanje posledica;
- Saradnje u transferu tehnologija, istraživanjima, sistematskim osmatranjima i razmeni podataka;
- Racionalnog korišćenja apsorbera i rezervoara GHG;
- Saradnje u pripremi mera adaptacije i zaštiti područja izloženih suši, poplavama, kao i zaštiti vodnih resursa;
- Uključivanju procene posledica klimatskih promena u odgovarajuće nacionalne strategije;
- Saradnje u oblasti obrazovanja, obuke i jačanja svesti;

Imaju pravo na finansijsku podrsku

FINANSIJSKI MEHANIZAM UNFCCC I KYOTO PTOROKOLA

ODREDBAMA KONVENCIJE (ČLAN 11) USPOSTAVLJEN JE FINANSIJSKI MEHANIZAM ZA OBEZBEĐIVANJE FINANSIJSKE PODRŠKE ZEMLJAMA U RAZVOJU NA NEPOVRATNOJ OSNOVI, UKLJUČUJUĆI I PODRŠKU U TRANSFERU TEHNOLOGIJA.

U SKLADU SA ODLUKAMA NAJVIŠIH ORGANA KONVENCIJE, OPERATIVNE FUNKCIJE FINANSIJSKOG MEHANIZMA IZVRŠAVA GLOBALNI FOND ZA ŽIVOTNU SREDINU (GEF).

PORED OVOG MODALITETA FINANSIJSKE PODRŠKE, ČLANOM 11. PREDVIĐENA JE MOGUĆNOST PRUŽANJA FINANSIJSKE POMOĆI ZEMLJAMA U RAZVOJU KROZ BILATERALNE, REGIONALNE I DRUGE MULTILATERALNE KANALE.

MARAKEŠKIM SPORAZUMOM IZ 2001. GODINE,

PORED 2 POSTOJEĆA MODALITETA PRUŽANJA FINANSIJSKE PODRŠKE (GEF I BILATERALNI / MULTILATERALNI ARANŽMANI) DONETA JE ODLUKA DA SE OSNUJE NOVI SPECIJALNI FOND ZA KLIMATSKE PROMENE PREKO KOGA BI ZEMLJE U RAZVOJU TAKOĐE MOGLE DA DOBIJU FINANSIJSKU PODRŠKU ZA AKTIVNOSTI U OBLASTI ADAPTACIJE, TRANSFERA TEHNOLOGIJE, INDUSTRIJE, POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I UPRAVLJANJA OTPADOM.

ODLUČENO JE DA OPERATIVNI ORGAN ZA OVAJ FOND BUDE TAKOĐE GEF, A NJEGOVO FUNKCIONISANJE ĆE SE ODVIJATI PO UPUTSTVU KONFERENCIJE ZEMALJA UGOVORNICA KONVENCIJE.

SLIČAN FOND OSNOVAN JE I U OKVIRU KYOTO PROTOKOLA.

OPERATIVNI PROGRAM GEF-a - KLIMATSKE PROMENE

U SKLADU SA OPERATIVNIM PROGRAMOM GEF-a, U OBLASTI KLIMATSKIH PROMENA FINANSIRA SE 5 PROGRAMA:

1. Program osposobljavanja i jačanja kapaciteta zemalja u razvoju za izradu katastra emisija gsova sa efektom staklene bašte i Nacionalnih izveštaja koji se podnose organima Konvencije;
2. Program uklanjanja barijera za energetsku efikasnost i konzervaciju energije;
3. Program promocije korišćenja obnovljivih izvora energije putem ukljanjanja barijera i smanjenja troškova implementacije;
4. Program smanjenja dugoročnih troškova energetskih tehnologija sa niskom emisijom gasova sa efektom staklene bašte;
5. Program promocije ekološki održivog saobracaja.

Program malih grant projekata GEF-a

Mehanizmi Kjoto protokola (Clan 6, 12, 17 Protokola)

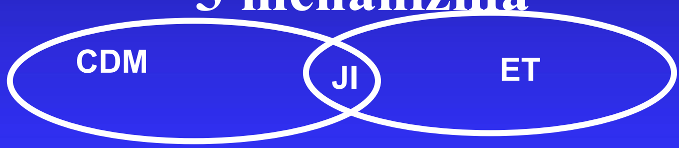
Kjoto protokol. uvodi mehanizme trgovine emisijama (mehanizam zajedničke implementacije, mehanizam čistog razvoja i mehanizam trgovine emisijama).

Zemlje u razvoju mogu učestvovati u mehanizmu čistog razvoja i to na dobrovoljnoj osnovi (energetska efikasnost, obnovljivi izvori energije, i dr).

MEHANIZMI TRGOVINE EMISIJAMA
UNFCCC
Član 3.3, 4.2 (saradnja, zajedničke mere i akcije)

Kjoto protokol, član. 6, 12 and 17

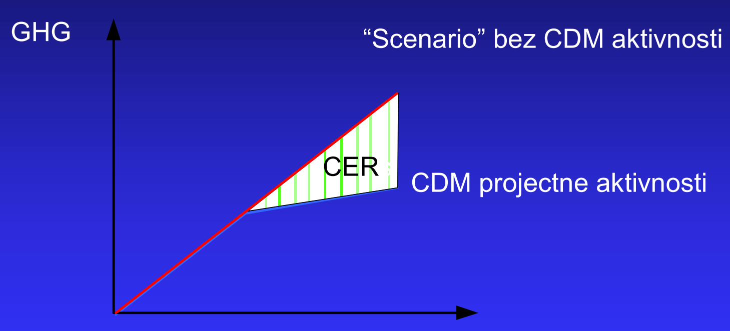
3 mehanizma

Osnovni koncept CDM-a

Šta neke projektne aktivnosti čini CDM projektnim aktivnostima?

- > Metodologija za bazne emisije i monitoring

UČESNICI U PROJEKTU

“Infrastruktura”

- COP/MOP (COP dok Kjotski protokol ne stupi na snagu)
- CDM Izvršni savet
- Naimenovano operativno telo(DOE)

- Učesnici u projektu: → investitor
  → Zaintereovani za projekat

- Ovllašćeni nacionalni organ (DNA)

Prioriteti u pogledu ispitivanja uslova za implementaciju Kjotskog protokola

U vezi prioriteta utvrđivanja uslova za implementaciju Kjotskog protokola Srbiji i Crnoj Gori potrebna je finansijska podrska za sledece aktivnosti:

- Izradu GHG Inventara i projekcije emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- Ocenu potreba za implementaciju Kjotskog protokola, uključujući i Mehanizam čistog razvoja.
- Ocenu uslova za implementaciju Kjotskog protokola u uslovima ukljucivanja u listu kandidata za clanstvo u Evropskoj Uniji (Ukljucivanje u Sistem trgovine emisijama EU).

Ocena mogućnosti učešća SCG u CDM mehanizmu

- Prespektive SCG; Modaliteti, procedure, upravljanje CDM projektima, regulatorni okvir za učešće u CDM; Povezivanje Sistema EU za trgovinu emisijama i CDM;
- Jačanje kapaciteta za CDM; Potencijalne oblasti za eventualno učešće u CDM;
- Pilot projekat.

COMMISSION REGULATION (EC) No 2216/2004

of 21 December 2004

for a standardised and secured system of registries pursuant to Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council and Decision No 280/2004/EC of the European Parliament and of the Council

(Text with EEA relevance)